

**SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ
„OCHRONA UBEZPIECZENIOWA NA RZECZ SEKTORA
ROLNEGO”**

Irena Jędrzejczyk

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

12 grudnia 2007 roku Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie gościła uczestników i gości honorowych Konferencji Naukowej „Ochrona ubezpieczeniowa na rzecz sektora rolnego”. SGGW wystąpiła w roli gospodarza tej Konferencji, a honorowy patronat sprawował Rektor tej uczelni – prof. dr hab. Tomasz Borecki.

Konferencja została zorganizowana przy wspólnym zaangażowaniu obecnego Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW w Warszawie, Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka w Warszawie. Inicjatywa zorganizowania Konferencji była odpowiedzią na aktualne potrzeby środowisk agrobiznesu oraz środowisk związanych z agrobiznesem. Celem Konferencji było poznanie kierunków rozwoju ochrony ubezpieczeniowej sektora rolnego oraz dokumentów planistycznych i programowych, dotyczących zarządzania ryzykiem i kryzysami w sektorze rolnym na poziomie międzynarodowym i krajowym, a także poznanie odniesień tych dokumentów do aktywizacji obszarów wiejskich.

Ceremonii powitania Zebranych w imieniu gospodarzy: JM Rektora SGGW, prof. Tomasza Boreckiego, Prorektora ds. Rozwoju SGGW, prof. Alojzego Szymańskiego i Dziekana Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW, prof. Bogdana Klepackiego oraz w imieniu organizatorów: Dziekana Wydziału Zarządzania UW, prof. Alojzego Nowaka i Prezesa Zarządu IGUiOR, dra Stanisława Nowaka, dokonała prof. Irena Jędrzejczyk. W swoim wystąpieniu wskazała przedstawicieli tej branży, ochronie której Konferencja była tematycznie poświęcona, witając gości z: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Rynku Rolnego, Agencji Nieruchomości Rolnych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Centrum Doradztwa Rolniczego i innych instytucji związanych z sektorem rolnym. Słowa powitania zostały także skierowane do przedstawicieli tych instytucji, które służą godzeniu interesów

obu stron rynku, a mianowicie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, a także Stowarzyszenia na rzecz Bezpieczeństwa Finansowego Obywateli RP. W wystąpieniu podkreślano rolę tych, którzy przyszli z ofertą ubezpieczeniową, czyli ubezpieczycieli i brokerów, witając zgromadzonych reprezentantów zakładów ubezpieczeń i stowarzyszeń brokerskich. Dowodem zainteresowania przedmiotem Konferencji było zaangażowanie w sponsoring, za co podziękowano przedstawicielom głównego sponsora, którym było Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych CONCORDIA POLSKA oraz przedstawicielom fundatora wyróżnień honorowych „Za zasługi dla edukacji ubezpieczeniowej”, którym było Towarzystwo Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA POLSKA SA.

W wystąpieniu powitalnym wielokrotnie podkreślano naukowy charakter Konferencji, wskazując wybitnych przedstawicieli środowisk naukowych z kraju i z zagranicy, w tym: przedstawicieli Komitetu Ekonomiki Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, na czele z jego przewodniczącym, prof. Bogdanem Klepackim, a także przedstawicieli innych Komitetów PAN w osobach prof. Mieczysława Adamowicza i prof. Mariana Podstawki. Witano znanych badaczy i autorów najlepszych na polskim rynku podręczników, poświęconych tematyce finansów i ubezpieczeń, którzy przybyli z innych ośrodków akademickich, jak: prof. Jerzy Handschke, prof. Jan Monkiewicz, prof. Kazimierz Ortyński, prof. Andrzej Sopoćko, prof. Tadeusz Szumlicz. Owocem ich trudu badawczego i edukacyjnego są liczne zastępy absolwentów, którzy podjęli pracę w biznesie ubezpieczeniowym w Polsce, zajmując tam niejednokrotnie kierownicze stanowiska i którzy przybyli na Konferencję wraz ze swoimi mistrzami.

Podkreślano, że edukacja ubezpieczeniowa ma swoje zaplecze instytucjonalne w takich organizacjach, jak: Fundacja Edukacji Ubezpieczeniowej o znaczącym dorobku, wypracowanym pod kierunkiem mecenasa Aleksandra Daszewskiego czy też Centrum Edukacji Ubezpieczeniowej, reprezentowane przez Prezesa Zarządu mecenasa Mariusza Pawła Ilnickiego, piastującego jednocześnie stanowisko radcy prawnego Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Grono osób nominowanych do specjalnego wyróżnienia „Za zasługi dla edukacji ubezpieczeniowej” było witane szczególnie serdecznie i z powagą, należną gościom honorowym. Jako gości honorowych powitano dra Stanisława Rogowskiego i zagranicznych partnerów w osobie prof. Anny Majtanowej i prof. Stefana Majtana ze Słowacji oraz prof. Franciszka Kaloudę z Czech.

Rola mediów, w szczególności prasy ubezpieczeniowej, w upowszechnianiu wiedzy o rynku ubezpieczeniowym, w tworzeniu platformy dialogu dla wszystkich uczestników tego rynku, w kształtowaniu świadomości ubezpieczeniowej i właściwych postaw wobec ryzyka jest wprost nieoceniona. To jest powód, dla którego tak serdecznie witano przedstawicieli partnerów medialnych, a zwłaszcza: Dziennika Ubezpieczeniowego, Gazety Ubezpieczeniowej, Miesięcznika Ubezpieczeniowego, Prawa Asekuracyjnego, Wiadomości Ubezpieczeniowych i Oficyny Wydawniczej Branta. Dziękowano przy tej okazji za dostarczone uczestnikom Konferencji egzemplarze Wiadomości Ubezpieczeniowych oraz Gazety Ubezpieczeniowej.

Serdecznie powitano tych, do których są kierowane przedsięwzięcia z zakresu edukacji ubezpieczeniowej na poziomie szkolnictwa wyższego, mianowicie młodzież studencką. Dziękowano za włączenie się do przygotowania Konferencji przedstawicielom Studenckich Kół Naukowych z Warszawy i Poznania.

Na zakończenie ceremoniału powitań wskazano na obecność partnerów, którzy chcą być kontynuatorami branżowych konferencji ubezpieczeniowych, w tym reprezentują-

cego górnictwo prof. Leszka Preisnera z AGH w Krakowie, prezesa Zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych, dra Tadeusza Pindóra oraz prezesa Zarządu Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, Andrzeja Żylaka, a także Roberta Juszczyka, prezesa Zarządu Pracowniczego Towarzystwa Emerytalnego w Warszawie.

Uroczystego otwarcia Konferencji dokonał Prorektor SGGW ds. Rozwoju, prof. Alojzy Szymański. W swoim wystąpieniu wyraził radość z roli SGGW w Warszawie jako gospodarza Konferencji, podkreślając znaczenie miejsca, w którym odbywa się Konferencja. Sięgając do historycznych korzeni oraz prawie dwustuletniej tradycji akademickiej wskazał na dorobek badawczy i edukacyjny SGGW, którego miarą jest liczne grono wybitnych osobistości wśród absolwentów Uczelni. Piastowali oni odpowiedzialne stanowiska państwowe ministrów i premierów w różnych okresach rozwoju Polski, wpisując się, jak np. premier Władysław Grabski, trwale do historii. Jako osoba zasłużona w walce z powodzią i nagrodzona odznaczeniami państwowymi za swe zasługi, prof. Alojzy Szymański podkreślał znaczenie ubezpieczeń w kompensacji szkód oraz szczególną rolę ochrony ubezpieczeniowej w rozwoju wsi i rolnictwa.

W imieniu organizatorów Konferencji wystąpił Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych, prof. Bogdan Klepacki. Zachęcał on zebranych do współpracy z prężnie rozwijającym się Wydziałem, dysponującym pełnią praw w zakresie nadawania stopni i tytułów naukowych w naukach ekonomicznych, oferującym wzięte kierunki studiów na poziomie licencjackim magisterskim i doktorskim, w tym ekonomię, zarządzanie, finanse i rachunkowość oraz logistykę, rozwijające badania ważne dla gospodarki i teorii naukowej. Wydział jest szczególnie predestynowany do badań specjalistycznych na rzecz agrobiznesu i za bardzo ważną uznaje problematykę ochrony ubezpieczeniowej przed skutkami ryzyka w agrobiznesie.

Część Konferencji, poświęconą Gościom honorowym, celebrował prezes Zarządu Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, dr Stanisław Nowak, inicjator i organizator wielu znaczących przedsięwzięć integrujących środowisko naukowe i środowisko biznesu ubezpieczeniowego. Powołane z jego inicjatywy Kapituły, złożone ze znanych autorytetów, przyznały nagrodę honorową: „Za zasługi dla edukacji ubezpieczeniowej”. Laureatem tej nagrody został dr Stanisław Rogowski, który w swojej długoletniej działalności na stanowisku Rzecznika Ubezpieczonych w sposób niezwykle kompetentny reprezentował interesy ubezpieczonych w konstruktywnym dialogu ze środowiskiem biznesu ubezpieczeniowego, co zaskarbiło mu wielkie uznanie ze strony ubezpieczycieli i ubezpieczonych. Już wcześniej jako „Człowiek roku w ubezpieczeniach” i jako laureat innych wyróżnień był doceniany ze względu na swoją pracę, którą wykonywał z pełnym oddaniem i z poczuciem pełnienia ważnej misji dla kraju, w trudnym okresie dostosowań do wymogów unijnych.

Laureatami nagrody honorowej zostało też dwóch z trzech przybyłych na Konferencję gości zagranicznych. Za wkład w rozwój edukacji ubezpieczeniowej oraz zacieśnianie polsko-słowackiej współpracy naukowo-badawczej i propagowanie wiedzy o polskim rynku ubezpieczeniowym nagrodę honorową otrzymała prof. Anna Majtanowa, kierownik Katedry Ubezpieczeń Uniwersytetu Ekonomicznego w Bratysławie, promotor młodych kadr naukowych, członek państwowych komisji egzaminacyjnych, nadających uprawnienia brokerskie, aktuarialne, audytorskie i inne, kierownik kilku zespołów badawczych, powołanych przez rząd Słowacji do rozwiązywania problemów rynku ubezpieczeniowego, autor wielu książek i podręczników do nauki o ubezpieczeniach.

Za wkład w rozwój edukacji ubezpieczeniowej oraz zacieśnianie polsko-czeskiej współpracy naukowo-badawczej i propagowanie wiedzy o polskim rynku ubezpieczeniowym nagrodę honorową otrzymał Frantisek Kalouda, zatrudniony w Uniwersytecie Masaryka w Brnie na stanowisku profesora, kierownik Katedry Finansów na Wydziale Ekonomii i Administracji tego Uniwersytetu, koordynator dwóch międzynarodowych grantów unijnych, autor wielu książek i podręczników na temat rynku finansowego, w tym ubezpieczeń.

Po krótkich wystąpieniach laureatów, zawierających podziękowania dla organizatorów i deklaracje dalszej współpracy, głos zabrali przedstawiciele sponsorów. Alojzy Choda – prezes Zarządu Signal Iduna Polska SA – pogratulował wyróżnionym, przedstawił zaangażowanie swojej firmy na rynku ubezpieczeń rolnych, a także przedstawił plany na przyszłość. Andrzej Janc – dyrektor Biura Ubezpieczeń Rolnych TUW Concordia Polska – w swoim wystąpieniu uzasadniał pilną potrzebę wsparcia sektora rolnego ochroną ubezpieczeniową, a także wskazał na doświadczenia Concordii Polska oraz jej zagranicznych partnerów w zarządzaniu ryzykiem klęsk w rolnictwie.

Kolejna część konferencji miała charakter wystąpień merytorycznych w ramach sesji plenarnej, prowadzonej przez prof. dr hab. Mieczysława Adamowicza, kierownika Katedry Polityki Agrarnej i Marketingu, zajmującego się problematyką ubezpieczeń w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. W tej części z referatami wystąpili: prof. Anna Majtanowa, referująca zagadnienia dostosowań słowackiego rynku ubezpieczeniowego do zmian Jednolitego Rynku UE, prof. Frantisek Kalouda, referujący zagadnienia zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze Czech oraz prof. Irena Jędrzejczyk, referująca zagadnienia klasyfikacji ryzyka na polskiej wsi i w szeroko rozumianym agrobiznesie oraz potrzeb kapitałowych do pokrycia tego ryzyka.

Po krótkiej przerwie rozpoczęto obrady w sekcjach. Sekcja I na temat: „Identyfikacja ryzyka i ocena potrzeb zabezpieczających w sektorze rolnym” była moderowana przez prof. Tadeusza Szumlicza i prof. Mariana Podstawkę. Referat wprowadzający do problematyki, będącej przedmiotem obrad tej sekcji, wygłosił prof. Podstawka, kierownik Zakładu Prawa i Finansów SGGW. Kolejni referujący to: prof. Stefan Majtan, który wystąpił z referatem „Potrzeby ubezpieczeniowe przedsiębiorstw”, dr Dorota Maśniak – z referatem „Rola państwa we wspieraniu rozwoju ubezpieczeń rolnych”, Justyna Kołyńska i Paweł Pięta – z referatem „Ryzyko starości a renty strukturalne”, Urszula Tetwejer – z referatem „Ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych dla rolników w Polsce na tle ustawodawstwa unijnego”.

Sekcja II, poświęcona tematowi: „Rynek ubezpieczeniowy a zarządzanie ryzykiem sektora rolnego. Alternatywne formy zabezpieczające”, była moderowana przez prof. Andrzeja Sopoćko, prof. Jerzego Handschke i prezes Wiesławę Kwatek. Wykład wprowadzający wygłosił prof. Andrzej Sopoćko z Zakładu Bankowości i Rynków Finansowych Uniwersytetu Warszawskiego. Kolejni referujący, to: Konrad Rojewski z referatem „Ustawa o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Historia, korzyści, prawa i obowiązki”, Andrzej Janc z referatem „Problematyka ubezpieczeń z dopłatami budżetu państwa na bazie doświadczeń Concordia Polska TUW”, dr Elżbieta Wojciechowska-Lipka z tematem poświęconym dotowanym ubezpieczeniom rolnym oraz Adam Drosio i Andrzej Młynarczyk z tematem „Zmniejszenie ryzyka produkcji żywności w oparciu o technologie ekologiczne”.

Sekcja III na temat: „Uwarunkowania prawne, potrzeba inicjatyw legislacyjnych” była moderowana przez dra Marcina Orlickiego, dr Małgorzatę Serwach i dr Katarzynę

Malinowską. Referat wprowadzający wygłosił dr Marcin Orlicki. Kolejni referujący to: dr Krzysztof Łyskawa, który wystąpił z referatem „Ryzyko gospodarowania w rolnictwie a ubezpieczenia w świetle ustawodawstwa Unii Europejskiej”, prezes UFG – Elżbieta Turkowska-Tyrluk – z referatem „Podstawowy system obowiązkowych ubezpieczeń w rolnictwie – potrzeba doskonalenia prawa”, Justyna Orlicka i dr Małgorzata Serwach – z tematem „Klauzula *rebus sic stantibus* a podwyższenia sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniach rolnych” oraz dr Magdalena Szczepańska – z tematem „Ubezpieczenia na życie jako uzupełnienie systemu społecznych ubezpieczeń rolników”.

Część kończąca Konferencję to II sesja plenarna, którą prowadził dr Stanisław Nowak, prezes Zarządu Izby Gospodarczej i Obsługi Ryzyka oraz prof. Andrzej Sopoćko – przedstawiciel Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

Prowadzący dyskusje w sekcjach dokonali prezentacji wyników obrad, deklarując na ich podstawie wspólne opracowanie wniosków poznawczych i aplikacyjnych. Z podsumowania obrad wynika, że głównym problemem podjętym przez uczestników Konferencji, wymagającym pilnego rozwiązania, jest zapewnienie odpowiedniego miejsca dla wsi i agrobiznesu w hierarchii celów Ubezpieczycieli, działających w polskim obszarze Jednolitego Rynku Europejskiego oraz w priorytetach polityki państwa polskiego, dotyczącej zarządzania ryzykiem i kryzysami w rolnictwie.

Zamknięcia obrad w imieniu gospodarzy i organizatorów dokonał dr Stanisław Nowak, który serdecznie podziękował wszystkim uczestnikom.